

মণিপুরনা ইন্দিয়াদা তিল্লবা মতুংদা ওইরস্বা লৈঙাক -২ ১

- **উশম খনঞ্জয় সিংহ** -

এপ্ৰিল ৮, ১৯৯২ দা কোংগ্ৰেস (আই) না লুছিংবা মিনিষ্ট্ৰি অমা শেমখি। রাজভবন্দা মখাগী এম এল এশিং অসি মন্ত্ৰি ওইনা রাশকখি। মখোয়দুদি-

১) শ্ৰী আৰ কে দোৱেন্দ্ৰ, কোংগ্ৰেস (আই) এম এল এ - চীফ মিনিষ্টৰ ওইনা অমসুং ২) শ্ৰী ৰিশাং কৈশিং, কোংগ্ৰেস (আই) এম এল এ - দেপুটি চীফ মিনষ্টৰ ওইনা।

এপ্ৰিল ৯, ১৯৯২ দা স্পিকৰ ডাক্তৰ এচ বোৱৰাবুনা দিসকালিফাইদ তৌখিবা এম এল এ তৱেং অদু অমুক হঞ্জিনহনখি। মখোয় তৱেং অদুদি : ১) গাইখাঙম (৫৪ এ সী নংবা) ২) এন জি লুইকাং (৪৯ এ সী তদুৰী) ৩) কে এস বেঞ্জামিন বানী (৪৭ এ সী কাৱেং) ৪) মাৰুং মকুঙা (৪২ এ সী তেংনৌপাল) ৫) পি ফুংজাথাং (৫৬ এ সী থানলোং) ৬) ঈ বীৱমনি (৩৩ এ সী হিয়াংলম) অমসুং ৭) এম মনিহাৰ (৩৬ এ সী ৱাবগাই) অসিনি। মখোয় তৱেং অসি স্পিকৰনা জুলাই ২৪, ১৯৯০ দা দিসকালিফাইদ তৌখিবনি।

স্পিকৰনা এপ্ৰিল ২২, ১৯৯২ দা মখাদা পল্লিবা এম এল এ ১৩ অসি দিসকালিফাইদ তৌখি। ১) শ্ৰী দল্লিয়ু জাগোৱ (কোংগ্ৰেস এস) ২) শ্ৰী দল্লিয়ু পানমে (জে দি) ৩) শ্ৰী বিদি ব্যাৱিং অনাল (জে দি) ৪) শ্ৰী এচ বীদুৱ (জে দি) ৫) শ্ৰী থাংখনলান (কে এন এ) ৬) শ্ৰী সোসো লোৱহো (অন এটেশ) ৭) শ্ৰী এম মনিহাৰ (মণিপুৰ কোংগ্ৰেস) ৮) শ্ৰী ঈ বীৱমনি (মণিপুৰ কোংগ্ৰেস) ৯) শ্ৰী টি ফুংজাথাং (মণিপুৰ কোংগ্ৰেস) ১০) শ্ৰী গাইখাঙম (মণিপুৰ কোংগ্ৰেস) ১১) শ্ৰী বেঞ্জামিন বানী (মণিপুৰ কোংগ্ৰেস) ১২) শ্ৰী মোৰুং মোকুঙা (মণিপুৰ কোংগ্ৰেস) ১৩) এন জি লুইকাং (মণিপুৰ কোংগ্ৰেস) নি।

মে ৬, ১৯৯২ দা মখোয় ১৩ৰু দিসকালিফাইদ তৌবসু হন্দোকখি। মে ৯, ১৯৯২ দা কেবিনেট মিনিষ্টৰ ২ হাপচিদ্দুনা চাউথোকহনখি। মখোয় অনী অদুদি ১) শ্ৰী এচ থোইথোই (এম পি পি) কেবিনেট মিনিষ্টৰ ২) শ্ৰী এ এস শিমৱা (এম পি পি) কেবিনেট মিনিষ্টৰনি। জুন ১০, ১৯৯২ দা শ্ৰী ৰাজকুমাৰ দোৱেন্দ্ৰনা লুছিংবা মিনিষ্ট্ৰি অসিদা কেবিনেট মিনিষ্টৰ ১৫ অমসুং ৰাজ মন্ত্ৰি ৫ হাপচিদ্দুনা চাউথোকহনখি। গভৰ্ণমেণ্টনা হায়ৱিবা মন্ত্ৰিশিং অসিবু অৱোনবা ঙ্ৰুকা অমসুং থবক পুৰণী ৰাশক শকহনখি।

কেবিনেট মিনিষ্টৰশিং :
 ১) শ্ৰী দল্লিয়ু অজৌ (কোংগ্ৰেস আই) কেবিনেট মিনিষ্টৰ
 ২) শ্ৰী ও ইবেবী (কোংগ্ৰেস আই) কেবিনেট মিনিষ্টৰ
 ৩) মহম্মদ হেনলাউদ্দিন (কোংগ্ৰেস আই) কেবিনেট মিনিষ্টৰ
 ৪) শ্ৰী টি এচ চাউবা (কোংগ্ৰেস আই) কেবিনেট মিনিষ্টৰ
 ৫) শ্ৰী টি এচ দেবেন্দ্ৰ (কোংগ্ৰেস আই) কেবিনেট মিনিষ্টৰ
 ৬) শ্ৰী গাইখাঙম মণিপুৰ কোংগ্ৰেস কেবিনেট মিনষ্টৰ
 ৭) শ্ৰী বেঞ্জামিন বানী (কোংগ্ৰেস আই) কেবিনেট মিনিষ্টৰ
 ৮) শ্ৰী এস ইবোহন এম পি পি কেবিনেট মিনিষ্টৰ
 ৯) শ্ৰী নিমাইচান্দ লুৱাং অন এটেশ কেবিনেট মিনষ্টৰ
 ১০) শ্ৰী সেনকাই ৱানচল জে দি কেবিনেট মিনষ্টৰ
 ১১) শ্ৰী এন ইবোমাচা জে দি কেবিনেট মিনষ্টৰ
 ১২) শ্ৰী দল্লিয়ু জাগোৱ কোংগ্ৰেস এস কেবিনেট মিনষ্টৰ
 ১৩) শ্ৰী হোনখোমাং হাওকিপ কোংগ্ৰেস এস কেবিনেট মিনষ্টৰ
 ১৪) শ্ৰী সি দৌগেল কোংগ্ৰেস এস কেবিনেট মিনষ্টৰ
 ১৫) শ্ৰী ডি হংখালিয়ান এম পি পি কেবিনেট মিনষ্টৰ
 ষ্টেট মিনিষ্টৰশিং :

১) শ্ৰী মোৰুং মাকুঙা মণিপুৰ কোংগ্ৰেস ষ্টেট মিনিষ্টৰ
 ২) শ্ৰী ঙমথং হাওকিপ এম পি পি ষ্টেট মিনিষ্টৰ
 ৩) শ্ৰী কে বিনোয় এম পি পি ষ্টেট মিনিষ্টৰ
 ৪) শ্ৰী এন বিৱেন অন এটেশ ষ্টেট মিনিষ্টৰ
 ৫) শ্ৰী এন কোমোল জে দি ষ্টেট মিনিষ্টৰ
 জুন ১৬, ১৯৯২ দা চীফ মিনিষ্টৰগী পাউতাক মতুং ইন্না গভৰ্ণনা কেবিনেট অমসুং ষ্টেট মিনিষ্টৰশিংনা পায়গদবা ফমশিং মখাগী অসুন্না য়েছোকখি :

১) শ্ৰী আৰ কে দোৱেন্দ্ৰ, চীফ মিনিষ্টৰ
 ১) কোনফিদেলিয়েল এন্দ্ কেবিনেট
 ২) হোম
 ৩) পাৰ্সনেল অমসুং এদমিনিষ্ট্ৰেটিভ ৱিফোৰ্চ
 ৪) ফুন্দ্ এন্দ্ সিভিল সপ্লাইজ
 ৫) ইন্দ্ৰষ্ট্ৰি
 ৬) ইৱিগেসন এন্দ্ ফুন্দ্ কন্ট্ৰোল
 ৭) দিভেলপমেণ্ট ওফ ট্ৰাইবেল এন্দ্ বেকৱাৰ্ড ক্লাসেস
 ৮) এগ্ৰুকেসন
 ৯) ভিজিলেন্স

২) শ্ৰী ৰিশাং কৈশিং, দেপুটি চীফ মিনিষ্টৰ মণিপুৰ
 ১) পি দল্লিয়ু দি
 ২) জি এ দি

৩) শ্ৰী এচ থোইথোই
 ১) কম্মুনিতি/ক্ৰৱেল দিভলপমেণ্ট এন্দ্ পঞ্চায়টি ৱাজ
 ৪) শ্ৰী হোলখোমাং হাওকিপ
 ৫) শ্ৰী টি এচ চাউবা
 ৬) শ্ৰী টি এচ দেবেন্দ্ৰ
 ৭) শ্ৰী দল্লিয়ু জাগোৱ
 ৮) শ্ৰী অজৌ
 ৯) শ্ৰী নিমাইচান্দ লুৱাং
 ১০) শ্ৰী সি দৌগেল

১১) এম দি হেলালউদ্দিন খান
 ১২) শ্ৰী সেনকাই ৱাংচল
 ১৩) শ্ৰী সোমি এ শিমৱা
 ১৪) শ্ৰী গাইখাঙম
 ১৫) শ্ৰী এস ইবোহল
 ১৬) শ্ৰী ডি হাংখালিয়ান
 ১৭) শ্ৰী ও ইবেবী
 ১৮) শ্ৰী কেএস বেঞ্জামিন বানী
 ১৯) শ্ৰী এন ইবোমাচা মিনিষ্টৰ ওফ ষ্টেট
 ২০) শ্ৰী এন কোমোন
 ১) সেৱিকলচৰ এন্দ্ ফিসৱিজ
 ১) পব্ৰিক হেল্থ এঞ্জিনিয়াৰিং দিপাৰ্টমেণ্ট
 ১) এপ্ৰিকলচৰ
 ১) ফোৱেষ্ট
 ১) য়ুথ এফেৱৰস এন্দ্ স্পোৰ্টস
 ১) এনিমেল হাজবেন্দৰি এন্দ্ ভেটৰিনাৰি
 ১) মুনিসিপাল এদমিনিষ্ট্ৰেন্স হাওজিং এন্দ্ অৰ্বান দিভলপমেণ্ট
 ১) ট্ৰান্সপোৰ্ট
 ১) লেবৰ এন্দ্ টুৱিজম
 ১) পি দল্লিয়ু দি

ইম্ফাল ইভনিংসতা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংগী থৌনা

- **সোৱোক নোৱেৰ** -

ঔসিদগী খুং থেংকুনা পাবদা থা ১০ মপুং ফাৱকদৌৱা ইম্ফাল ইভনিংস হেমা পাকথোক চাউথোৱক্লি। শাংলাবা থা ১০গী মতম অসি নোংজুগী ফীভন্না নংএৱদি থাংজ-নোংমাইজিং লেগুনা চখাৱক্লিবা ইম্ফাল ইভনিংসনি। মণিপুৰগী হীৱম খুদিংমজ্ঞা চনৈনৰিবা লোইশিনফম খঙদ্রবা থৌদোকশিংগী মৱজ্ঞ হাপ্তা অমগী মনুংদা নুমিৎ নীনিদি পুং খৱদা ওইৱবসু পোখানবা শিল্লিবা নুমিদাংৱাইৱমগী মহাও মখল অমনি ইম্ফাল ইভনিংস।

মিৎ অসিমন্না ইম্ফালখঙনী ওইৱবোই নীংলুই। অদুবু ইম্ফাল ইভনিংসতি গ্ৰেটৰ ইম্ফালখঙনী ওইৱমদ্রে। মণিপুৰ পুহুগী ওইনা দিষ্ট্ৰিক্ট খুদিং লান্দুনা লেকায় পল্লাল্লবা লৈনম চেবী কেতুকীগী পাংখক ওঁহুৱে। নুমিদাংৱাইৱম পুং ৬.১৫দৰী কুনা চেম্ৰিৰিবা কংলা পাৰ্ককী মনিংথংবা পি দল্লিয়ু দি মমাও লন্থী থংতুনা পুং ৭তীগী চপ চানা হৌৱগা নুমিদাং পুং ১০ ফাওবা চখাৰিবা অদুগুন্না ইম্ফাল ইভনিংস মৱোমদোম লেপচবা ঙ্গে। হৌৱকপদা অসুক চিন্ত্ৰবা লন্থী অসি থিংলগা কৱন্না ইম্ফাল ইভনিংস পাঙথোক্ৰদগে খন্নৱন্না হৌজিক্তি মীয়াম হুপ্পা খঙনৱবা থৌদোক ওইৱবনা হায়ৱিবা থাংজ-নোংমাইজিংগী পুংফম কনাসু কাউনড্ৰে। ইম্ফাল ইভনিংসপু মপাঙ্গল হাপ্তাৱা হোংনবদা মণিপুৰ লেঙক্লি ওইনা শীজিন্দুনা মথৌ তৌৱিবা দিপাৰ্টমেণ্টশিং, পুলিস দিপাৰ্টমেণ্ট, মণিপুৰ পৱাৰ দিষ্ট্ৰিব্যুসন কম্পনি লিমিটেড, হেল্থ দিপাৰ্টমেণ্টকী ফুন্দ্ সেফটি এন্দ্ ষ্টেণ্ডাৰ্ড ইনফোৰ্চমেণ্ট ৱিং, ট্ৰাফিক পুলিস, টাউন প্লায়িং, মাছ্দ্ অমদি মণিপুৰ অৰ্বান দিভলপমেণ্ট ওখোৱিটি লোয়ননা মণিপুৰগী অমত্ৰা ওইৱবা ইম্ফাল মুনিসিপাল কোৰ্পোৱেচনগী সেনিটৰি ৱাৰ্কস। দিপাৰ্টমেণ্ট কয়াসিগী য়ান্নবা যৌমীশিংনা মীকুপ নাছ্দ্ শিংনা কদয়াদা শোয়খিগদগে খন্দুনা হোংনৱিৰা অদুগুন্না ইম্ফাল ময়োলগী মহাওনি ইম্ফাল ইভনিংস। ঔসিদি থা ১০ মপুং ফাৱদুনা মপোক নুমিৎ পাঙথোক্ৰদা নুমিৎ খৱনিদা ওইৱে। মসি পুন্মক মীয়াম্না পীৱিবা অচৌবা মতেং অসিনা মপুং ফাৱিৱনি। হৌজিক্তি হেনগৎলক্লি হৌজিক্তি ইম্ফাল ইভনিংসকী মিৎয়েংলোই অননকপা অৱাণ্ণা থিৱক্ৰে। মণিপুৰগী লমদমদি এথোয় অমতনি হায়বদু ঔসি ইম্ফাল ইভনিংসনা চপ চানা উংলে। হৌৱকপদা বিহুপুৰ, মোইৱাং, থৌবালগী মীওইশিং য়েংবা লাৰুপদা শিল্লি-লাংলিৱশিংগী থম্শোয়াদা নুংঙাইবা ফাওৱন্থদো হৌজিক্তি মহৌশা ওইৱক্ৰে। জিৱি লন্থী ফবদগী জিৱিগী মীয়াম ইম্ফাল ইভনিংসতা কংলা মোটকী মৌগী কুন্শে য়েংবা লাক্ৰে। ঔসি কলম অসিদা হাপচৰিবা ফোটে অসি বোনি শৰ্মগা লোয়ননা গুণ্ডনু মুনিসিপাল কাউন্সিলগী হৌজিক চোৱপাৰ্সন ওইৱিবা মোইৱাংথেম সৱতকা লোয়ননা মাগী নুংশিৱবা মমোমনি। ইম্ফাল ইভনিংসতগী কিলোমিটৰ ৭৫ লাণ্ণা লৈৱিবা গুণ্ডনু টাউদা ইম্ফাল ইভনিংস লোইৱবা মতুং নুমিদাংগী পুং ১০গী মতুংদা ময়ুম মায়কৈ পাংবদা কৱিসু নীংহন্নদা ইম্ফাল ইভনিংস য়াওবা লাক্ৰবনি।

হৌৱকপদা ইম্ফাল ইভনিংস কমদৌনা শাগৎকদগে হায়না হোংনৱবদা ফুন্দ্ ষ্টোল নংএৱদি ওইথোকপা ঙ্গেইদ্রো খন্নকৱনি। চ্ৰাসু চুখি। ফুন্দ্ ষ্টোল মৱাং কায়খি। চাৱখি অনৌবা মহাও ওইনা য়ুম য়ুমগী অহাওবা মখেল কাউখি, য়োমদুনা পুনখি লেংদনা লৈহৌৱিবা য়ুমগী মীওইশিংগীদমক। অদুবু শুপ্ৰদী ষ্টোলশিংগী মৱজ্ঞ অখন্নবা ষ্টোলশিং ওইনা ঔসি নৌনা অমুক চোঙথোৱক্লি সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং। সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসিমক্তি পোৰিটিকেল পাৰ্টিশিংনা মখোয় মখোয়গী ইলেঙনগী

মতমদা ভোট ফংবা য়ানবা গ্ৰুপ গ্ৰুপ খৱা শেমজিল্লগা থা খৱা লৈৱগা একাউন্টতা পৈশা অদু হাপ্পকনি অমদি ব্ৰেইনিং পীগনি, লোন পীগনি হায়জিল্লগা তোকাখিবা অদুগুন্না মখলগী সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অদু নভে। ঔসি ইম্ফাল ইভনিংসতা শৱক য়াৱিৱা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসিদি মপুং ফানা অক্ৰুবা কাঙলোন অমগী মখাদা শেশ্দ্ৰা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংনি। সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ অমা শেশ্দ্ৰা তঙাইফদনা মেম্বৰ তৱানা গ্ৰুপ অদুগী অপূনবা মীশিং ওইৱগা মণিপুৰ কোওপৱেটিভ সোসাইটি এন্টকী মখাদা ৱেজিষ্ট্ৰেন্স ফংদুনা অচঙবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ ওইৱবা

ঙাজনি। অদুগীসু মখত্ৰা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অদুগী লৱাইগী ওইবা থা থাগী কল্লিব্যুসন থমদুনা বেঙ্ককী চহন-কাঙলোন ইনবা অমসু ওইহল্লি। থা খুদিংগী অপূনবা মীফম ফমদুনা হেমা চাওখংনবা অমদি ফাইনালিয়েল লিটৱেচনসু মপুং ফানা লৈনবা হোংনৱিৰা অদুগুন্না সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংনি। চংখিবা, লাৰুপগী চাদিংসু মতম মতমগী ওইবা ষ্টেটমেণ্ট শেমদুনা কেস বৃজ্ঞা এন্ট্ৰি তৌবগী কাঙলোনসু কায়দনা তুংইনবা অদুগুন্না সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংনি। হায়ৱিবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসি মণিপুৰ অৰ্বান দিভলপমেণ্ট ওখোৱিটিগী খুংথাংদা অৰ্বানগী টাউন্ ২৭তা মাগী মাগী পোপুলেচনগী মতুং ইন্না শেমহল্লিবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংনি। অসিগুন্না সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসিবু সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ ওইনবা হোংনৱবনা লম অসিদা খঙ হেৱিবা ৱিছোৰ্চ ওগেনাইজেচন খৱবু মতেং পাংহন্দুনা মপাঙ্গল লৌবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ ওইনবা হোংনৱিৱনি। মদুগীদমক্সু মণিপুৰ অৰ্বান দিভলপমেণ্ট ওখোৱিটিনা মতিক চাবা মমল ৱিছোৰ্চ ওগেনাইজেচন অদুনা পীৱি।

অদুনা ঔসি ইম্ফাল ইভনিংসতা শৱক য়াজগে হায়দুনা চোঙথোৱক্লিবা থৌনা লৈৱবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসি অৱাইবা অমত্ৰা নভে। মশানা মৱোমদোম লেপচবা ঙ্গেৰা অদুগুন্না সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ ঙ্গেৰা অমৱোমদা বেঙ্ককী চহন কাঙলোনশিং অদু থা তৱক মপুং ফাৱবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংদু মণিপুৰ অৰ্বান দিভলপমেণ্ট ওখোৱিটিনা মতেং ওইনবা লুপা লিশিৎ ১০/১০ সি মতেং ওইনবা পীৱিৱনি। অদুগুন্না মপুং ফাৱবা সেল্ফ হেল্প ৩০ হেমা ঔসিগী ইম্ফাল ইভনিংসতা শৱক য়াদুনা অনৌবা মহাও অমা পীনবা হোংনৱি। মসিদা নভনা মীৎকী কুন্শে অমদি নুংঙাইবা মখেলগীদমক অহেনবা থৌৱম কয়া হাপ্তাৱা হোংনৱবদা মীয়ামগী মতেং ওইৱি। ইম্ফাল ইভনিংস মীয়ামগীনি। ঔসিদি মপুং ফাৱা মফম অমা কনবা ঙ্গেৰে হায়না লৌবা য়াৱে খল্লি ইম্ফাল ইভনিংস। হৌখিবা চহী কয়া অসিদা নুমিৎ তাখিৱদগী মপান থোকপা ঙ্গেৰা লোঙ্কল্ল মীয়ামগী তং তাদবা পুলি ঔসিদি মদুদক নংত্ৰে। আম ফোৰ্চেস স্পিসিয়েল পৱাৰ এন্ট ১৯৫৮ লেজৱবসু নুমিদাংগী পুলিদা অকিবা অখংবদি লৈত্ৰে হায়না লৌফম থোকই। খুদোংখিববুদি তন্না ঙমদ্রবসু ঔসি চহী ফাৱকদৌৱবা ইম্ফাল ইভনিংসতা অদুগুন্না ফতবগী থোকহন্নীৱদা থৌদোক থোকপগী পাউ ঔসি ফাওবগী ওইনা তাবদি লৈত্ৰি। মতুংদসু তাদবা ওইসনু। অদুগা এথোয় মীয়াম পূনা অমত্ৰা ওইনা মণিপুৰগী মায় ওইগদৌৱিবা ইম্ফাল ইভনিংসতা পুশি শাগৎনগদগে অমদি হেমা মশক থোকপা ইম্ফাল ইভনিংস অমা ওইহনসিগে হায়ববুদি এথোয় মীয়ামগী খুংতা লৈৱে। অঙন্না, অফবা পাঈন্ অমদি পাউতাক মীয়াম্না পীৱিৱক্ৰুনা হোংনৱিৱসি।

মতমদা ভোট ফংবা য়ানবা গ্ৰুপ গ্ৰুপ খৱা শেমজিল্লগা থা খৱা লৈৱগা একাউন্টতা পৈশা অদু হাপ্পকনি অমদি ব্ৰেইনিং পীগনি, লোন পীগনি হায়জিল্লগা তোকাখিবা অদুগুন্না মখলগী সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অদু নভে। ঔসি ইম্ফাল ইভনিংসতা শৱক য়াৱিৱা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসিদি মপুং ফানা অক্ৰুবা কাঙলোন অমগী মখাদা শেশ্দ্ৰা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংনি। সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ অমা শেশ্দ্ৰা তঙাইফদনা মেম্বৰ তৱানা গ্ৰুপ অদুগী অপূনবা মীশিং ওইৱগা মণিপুৰ কোওপৱেটিভ সোসাইটি এন্টকী মখাদা ৱেজিষ্ট্ৰেন্স ফংদুনা অচঙবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ ওইৱবা

ঙাজনি। অদুগীসু মখত্ৰা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অদুগী লৱাইগী ওইবা থা থাগী কল্লিব্যুসন থমদুনা বেঙ্ককী চহন-কাঙলোন ইনবা অমসু ওইহল্লি। থা খুদিংগী অপূনবা মীফম ফমদুনা হেমা চাওখংনবা অমদি ফাইনালিয়েল লিটৱেচনসু মপুং ফানা লৈনবা হোংনৱিৰা অদুগুন্না সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংনি। চংখিবা, লাৰুপগী চাদিংসু মতম মতমগী ওইবা ষ্টেটমেণ্ট শেমদুনা কেস বৃজ্ঞা এন্ট্ৰি তৌবগী কাঙলোনসু কায়দনা তুংইনবা অদুগুন্না সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংনি। হায়ৱিবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসি মণিপুৰ অৰ্বান দিভলপমেণ্ট ওখোৱিটিগী খুংথাংদা অৰ্বানগী টাউন্ ২৭তা মাগী মাগী পোপুলেচনগী মতুং ইন্না শেমহল্লিবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংনি। অসিগুন্না সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসিবু সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ ওইনবা হোংনৱবনা লম অসিদা খঙ হেৱিবা ৱিছোৰ্চ ওগেনাইজেচন খৱবু মতেং পাংহন্দুনা মপাঙ্গল লৌবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ ওইনবা হোংনৱিৱনি। মদুগীদমক্সু মণিপুৰ অৰ্বান দিভলপমেণ্ট ওখোৱিটিনা মতিক চাবা মমল ৱিছোৰ্চ ওগেনাইজেচন অদুনা পীৱি।

ঔসি অনৌবা লৈঙাক অসিনা চ্ৰুমা চিনখজা হায়বা নভনা মীয়ামগী তং তাবা পুলি মহিং অদু লাৰুপা ঙ্গেৰগী অচৌবা খোঙথাং অমনি ইম্ফাল ইভনিংস। গ্ৰেটৰ ইম্ফাল এৱিৱাখত্ৰা নভনা শুগুন্গী ইম্ফাল মুনিসিপাল কোৰ্পোৱেচনগী ৱাৰ্দ ২৭না কোল্লিবা মফমসিগী মীশিং লাফ্ অনী মখায়ৱোমসিগী মনুংদা য়ামদ্রবদা মীওই লিশিৎ ৪/৫৬ তিন্দুনা অৱা পোখাৱিৱবদা ইম্ফাল ইভনিংসকী ফজবদি মশানা অদুম হেনগৎচৱক্লি। ইম্ফাল ইভনিংস ইম্ফাল মাচা খৱনদি থৱায় য়াওফম থোকই। অনকপনি, শেল তিংবা ইম্ফাল ইভনিংস নভে। মীয়ামগী পুলি অনৌবা অঈংবা নুমিদাংৱাই অমা শাগৎনবা হোংনৱনি। মক্ৰ ওইনা লুবা নানবগী অচৌবা পাড়া অমগা ইৱোইননা হোংনৱিৱা থৌদা মখল অমনি ঔসিগী থাংজ-নোংমাইজিংগী ইম্ফাল ইভনিংস। লমদমসিগী পুৱাৱিগা শাগোন্নদুনা লাক্ৰবা ইমা ইবেলশিংনা খুংতা পোদোন পায়দুনা কোকখত্ৰা লুৱাক হাপ্পগা মৈ ফংদ্রবা লন্থীদা অথেংবদা কৈথেল কুল্লকপদুগী মমি ওইনা ঔসিদি ইম্ফাল ইভনিংসতা অৱংবা মৈঙাল মৱজ্ঞ মীয়াম তিনবগী ৱাখল শাগৎমিৱবা য়াই। শেম শাৱিবা পুন্মক এথোয় মীয়ামগীনি। ইম্ফাল ইভনিংস হৌগৎলকপদা ওইৱিৱনি। অনৌবা অহেনবা মথেল কয়া হাপচিদ্দুনা অহাংবা লমহাংদা নুংঙাইবা পুলি মতেক অমা লৌবা হায়বসি য়ান্না মমল য়ামগনি নীংই। এথোয় চ্ৰায়া অৱা-অনা য়াওদনা হিংবা পুলি খৱদি শাগৎমিৱসি। হৌজিক মীতোপকী অকনবা ঈহোদা অতোপা মীয়ানচা অমতগী ষ্টোল য়াওদনবা হোংনৱিৱা অশেংবা ইম্ফাল ইভনিংস অমনি। এথোয়গী লিংজেল মাৱনা এথোয়গী অপূনবা শক্তম ইম্ফাল ইভনিংসনা শাগৎপসু কাৱগনি খল্লি। ঔসি নৌনা শৱক য়াদুনা অচৌবা মফম অমা কল্লৱিবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং য়ুমগী থবক পুৱিৱি অথাং কনবি মৈতে নুপী ঙ্গাজনি।

মখোয়াশিংসনা ইম্ফাল ইভনিংস লোইদুনা হনখিবা নুমিদাংগী লন্থীদা হেংনবা মক্ৰপ মপাং পুন্মক্ৰ াশোয় অঙাম য়াওদনা য়ুম য়ৌনবা হোংনৱবদসু মতেং পাংবীয়। মৈতে নুপীগী থৌনা অমদি অথাং কনবগা লোয়ননা মথুং মশাগী হৈশিংবা উংপদা এথোয় পুন্মক্ৰ চাউথোক্ৰফম থোকই। লম্মাংদোং নুপীশিংগী অহেবা উংতুনা ইম্ফাল ইভনিংসতা উংলবদা কৱিগী হুছনা য়েংবিগদৌৱিৱনা। কৰ্কটংগী শামতু লভনা লোনবা থোংউপ কৰ্কটং তানা চংলুৱবসু ইম্ফাল ইভনিংসতা অহোঙবা মমলদা পীনবা হোংনৱিৱি মহাও অংবা ফংদা কয়ামক্ৰম লৈৱমগনি খল্লি কৰ্কটংগী অকেপ্পা ৱোৱা ইম্ফাল ইভনিংসতা মৱাং কায়না ফংবা হৌৱবনি। মীয়াম লেঙবিৱকউ থৌবাল, মোইৱাং, ময়াং ইম্ফাল কয়াগী ইচং যৌৱবি সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংগী অপূনবা শক্তীগী পোথোক্ৰা মৱাং কায়ৱা ইম্ফাল ইভনিংস ওইৱে। মণিপুৰ এথোয়গী ইৱমদম হৌজ খেঙাং কয়াদা মৈতে ইমা ইবেলশিংনা কন্দুনা লাক্ৰবনি। ঔসিসু নৌহৌননা নীংশিংদুনা তুং কোয়না থল্লনবা হোংনৱিৱি ইম্ফাল ইভনিংসতা মসিদা নভনা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ অমনা কদায় ফাওবা তৌবা ঔহুগী শক্তিসু ঔসিগী ইম্ফাল ইভনিংসতা পীনবা হোংনৱিৱসে এথোয় পুন্মক্ৰা অমদি লৈঙাকী অচঙবা মীওশিংনা কুপ্পা য়েংশিনবীদুনা অশোয় শোয়দা তাকপীৱগা হেমা অফবা লন্ডেলদা পুৱিৱবা লমজিৱবীবসু তঙাইফদে। মৱোমদোম লেপচবা ঙ্গেৰুশিংসে অচৌবা পোলোই পীৱিৱবা শিনবীবসু তঙাইফদৱা খল্লি। মশানা মখোংনা থোংনা অৱাণ্ণা মফমদগী ইম্ফাল তন্না লাৰুপগী থৌনা উংতুনা থেল্লৱা পোংশিংগী লৌবা হনখিদনবসু এথোয় পুন্মক্কী অমদি লৈঙাক্ৰা হেমা অচৌবা থৌদাং লৌৱগা পুন্ক্ৰি যৌগাংগী চুইই হায়বসি সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংগী মায়কৈদা লেপচৱগা ষোঙাফোকবগী অয়াবা লৌজৱি। মক্ৰওইনা মসিগী খুংশুমল অমদি পোথোকশিংগী মমলনা ইমুং পুগৌৱিৱনি খঙবিবসু তঙাইফদৱা খল্লি। এথোয়না য়োকখংতুনা মখোয় কয়াবু অৱাংবা থাত্ৰা অমদি সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপ তৌৱবগী মমল ফংহনবা হায়বসি এথোয় পুন্মক্কী থৌদাং ওইফম থোকই। মখোয়গী হৈশিংবা হেমা মীংমাং থোকহনবা পোৱম লৈঙাক্ৰা অমদি ইম্ফাল ইভনিংসকী থৌলুশিংনা শিনবীবসু মথৌ তাগনি নীংই। মৰ্কটংগী লফেল কদায় ফাওবা যৌনা পুণিগদগে হায়ববুদি অখঙ অইশিংগী মত দৱকাৱ ওইগনি খল্লি। শেইৱিৱবি মপুং ফানবা পোথোকশিংসিদগা চাং নাইনা থাফম নংত্ৰগা য়োনফম মতিক চানা ইম্ফাল ইভনিংসগুন্না কয়া শিনবীৱবিদি হেমা মোমোন নোকচগাত্ৰা খল্লি। হৌজিক শুপ্ৰদী ইম্ফাল ইভনিংসতা শৱক য়াৱিৱা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিং অসি ৩০ ৱোমদা ওইৱবসু হেমা শৱক য়াৱক্লগী যৌৱাং পূন্না লোইৱে হায়না তাৱে। অৱাণ্ণা লমদগী শৱক য়াৱা ঙ্গেৰুগীৱা মীওইশিং অসিগী মমলসু এথোয়না ৱানা লৌফম থোকই। থৱায় য়াওবসে ঔসিদি সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংগী মীওইশিংগী মফম লৈতবসু কাননা খঙবা। অদুবু ইম্ফাল ইভনিংসতা তন্না লাক্ৰিবা সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপশিংগী মীওইশিংবুদি লন্থীদা খুদোংখিবা থোক্ৰবা হোংনৱিৱা চুইই হায়বসি য়ান্না মক্ৰ ওইগনি খল্লি। মৱমদি সেল্ফ হেল্প গ্ৰুপকী মীওইশিং অয়াহ্ননা নুপীনি।